

Posamezna številka v Ljubljani in Trstu 4 vin.

„JUTRO“ izhaja vsak dan — tudi ob nedeljah in praznikih — ob 3. zjutraj, ob ponedeljkih ob 5. zjutraj. — Naročnina znaša: v Ljubljani v upravnistvu mesečno K 1.—, z dostavljanjem na dom K 1.20; s pošto celoletno K 18.—, polletno K 9.—, četrtletno K 4.50, mesečno K 1.50. Za inozemstvo celoletno K 28.—. Telefon številka 118.

JUTRO

NEODVISEN POLITIČEN DNEVNIK.

Izven Ljubljane in Trsta 6 vin. :
Uredništvo in upravnistvo je v Franciskanski ulici 8. Opolisi se pošiljajo uredništvu, naročnina upravnistvu. Nefrankirana pisma se ne sprejemajo, rokopolisi se ne vračajo. Za oglase se plača: peti vrsta 15 v, osmrtnice, poslana in zahvale vrsta 30 v. Pri večkratnem oglaševanju popust. Za odgovor je priložiti znamko. Telefon številka 118.

Zakaj sem odložil mandat?

Bivši klerikalni deželni poslanec Josip Mandelj je izdal pod tem naslovom na svoje zaupnike in osebne znance strogo zaupno okrožnico, v kateri natančneje popisuje vzroke svojega odstopa kot deželni poslanec. Ker je zadeva obče zanimiva, prinašamo tudi mi Mandeljev odgovor klerikalni deželnozborni večini, ki se v izveščku glasi tako-le:

„Začetkom decembra lanskega leta sem odložil mandat deželnozbornskega poslanca. Moj sklep je bil, da se tiho umaknem s političnega odra. Prevzeti sem hotel vsak napad od nasprotne strani. Na napad iz lastne stranke seveda nisem bil pripravljen. In ravno v štajerskem listu naše stranke je bila sprožena name stopena pšica. Kompetentno in poučeno mesto tega ni popravilo, zato sem primoran braniti se sam. Ako bi molčal, bi izgledalo to tako, kakor da se bojim svetlobe in da moram lepo tiho prenašati te vrste napade. Vsled takega položaja moram — dasi nerad — poslati sledeče vrstice med svet. Namenjene so zaupnikom v okraju in mojim osebnim znancem.

Kaj je tedaj dalo povod, da sem odložil mandat?

Ker sem prišel glede deželne električne akcije s klubom v nasprotstvo. Ni se mi v tem oziru niti toliko popustilo, da bi za svoje stališče nemo manifestiral s tem, da bi v deželni zbornici nasproti glasoval ali vsaj, da bi se glasovanju umaknil. Iz ozira na klubova pravila sem bil prisiljen se identifikovati s to električno akcijo deželnega odbora. Ta električna akcija pa je denarno tako občutna, da jo z ozirom na neurejene deželne finance ne morem zagovarjati pred javnostjo in ne pred volilci. To je vsa skrivnost mojega odstopa.

Moj pomislek glede električne akcije temelje vsi na vprašanjih: koliko bo to veljalo, kje vzeti in kakšen bo konečni denarni efekt te akcije za deželo t. j. ali je siguren dobiček za deželo? Prvo, s čemur ne soglašam, in to je glavna točka mojega nasprotovanja je, da se hoče vse količkej upoštevati vodne sile zasigurati z odkupom dotičnih vodnih pravic.

Za vodne sile na dveh krajih se je izdalo 190.000 K, ker so se zadevni objekti odkupili. Pa kakor se čuje, se je tam enega važnega objekta privatnik polastil.

Ker pa glasom poročila hoče deželni odbor nadaljevati s takimi odkupi, utegne to stati milijon ali še več. Kje denar vzeti? Ti nakupljeni objekti imajo gotovo svojo vrednost, ali če bodo dolgo časa tako ostali, kje so interkalne obresti? Te bo trpela dežela, ampak vprašanje, težko vprašanje se mi vsiljuje — ali smo v tako ugodnem finančnem položaju, da si smemo kaj takega privoščiti?

Drugi, ako tudi manjši pomislek imam glede nameranih hidroelek-

tričnih central. Ako se rentabilitetni računi izkažejo zelo ugodni, se zgodi volja deželnega odbora. Ampak tiste optimistične nade, da bo deželi bogve kaj neslo, tiste nade pa naj se le skričijo. Gotovo je, da bo v najugodnejšem slučaju velika hidroelektrična centrala prva leta pasivna. Izključeno pa ni, da kakšen nepredviden slučaj prevrže najlepše rentabilitetne račune. Dokaz temu, hidroelektrična naprava Niževstrijaska. Vrgla se je tudi beseda med mase o industrijalizaciji dežele potom hidroelektričnih central. Lepa beseda ali v realnem življenju se kaže, da industrija ni odvisna samo od električne moči, temveč še od drugih faktorjev.

Tudi na shodih se popularizuje električna akcija in agitira s tem. Ljudje so mnenja, da bo dežela napravila električne naprave povsod, kjer je le kakšna večja vodna moč na razpolago in so mnenja, da dežela to lahko napravi in da bo dajala moč silno po ceni. To je nevarna prevara!

Pa bodi poslej kakorkoli. Dokler sem imel še mandat, so me trli silni pomisleki. Klub deželnozbornskih poslancev pa je odobril vsaj to akcijo, kakor jo vodi deželni odbor. Jaz tega poguma nimam, ker gre v tem momentu čez davčne in kreditne moči dežele.

Tudi zadeva naše deželne električne akcije je še v razvoju in na mestu bi bil prost razgovor za to ali proti temu! Pa ne! Disciplinarna zahteva vezano maršuro!

Poslanec ima dolžnost biti z volilci v stiku. Medsebojno zaupanje mora vladati med poslancem in volilci, trajno more to zaupanje ostati le, če vlada medsebojna odkritost. Dolžnost te odkritosti je, da poslanec obvesti svoje volilce o vsem, kar je za njihov žep prijetno in neprijetno; povedati mora, kaj se je za deželno gospodarstvo izvršilo in kaj se namerava izvršiti. Dolžnost veže deželnega poslance, da volilcem o krije vse potrebe dežele in jim pove, da bo za to treba plačevati nove doklade.

Pogum imam zagovarjati vse, kar je ukrenil deželni zbor in pogum imam povedati, da bo treba doklade zvišati. Glede tega, kar se je ukrenilo zaradi električnih deželnih podjetij, pa ne morem zagovarjati in hvaliti vse vprek, ker svoje glave v tako važni stvari ne morem zatajiti. Pa moral bi! V tej stiski, da ali prekršim klubovo disciplino, ali pa zatajim v tej velevažni in denarno dalekosežni zadevi svoje mnenje, vidim iz tega edini izhod — da sem se odpovedal poslanstvu.

Da branim svojo politično dostojnost in pokažem, da nočem na poti iz javnosti v privatno življenje dati se brez ugovora insultirati, zato sem napisal te vrste.

Spominjajte se prekoristne družbe sv. Cirila in Metoda!

Iz slovenskih krajev.

Iz Medvoda. Klerikalna živinska zadruga v Preski. Kakor znano, je kranjski deželni odbor ustanovil živinsko zadrugo, katere načelnik je znani Legvart. V Goričanah na škofovi pristavi imajo različne vrste živine. Človek bi mislil, da se bo živinska zadruga, oziroma Legvart kaj opiral na želje kmetov. Kaj še! — Tukajšnji kmetje zahtevajo od zadruge simondolsko pasmo, katere je za naš kraj po našem prepričanju najboljša. A Legvart nam samopašno usiljuje pincgavsko pasmo, katero mi iz različnih razlogov odločno odklanjamo. Pri tej priliki javno povemo Legvartu, da hočemo postati kmetje samostojni. Kupovali si bomo živino, kakršno si bomo hoteli sami. Odločno pa protestiramo proti temu, da bi nam zadruga vsiljevala stare, mršave krave nemškutar-skega grofa Barbota, temu pa dajala lepe, mlade simondolke. Tako nas klerikalci podpirate. To se pravi kmeta zatirati, ne pa podpirati. Tri leta nam že vsiljujete ono živino, o kateri pravite, da je najboljša, pa še do danes ni nobenega zaroda. Kje ste bili takrat osrečevalci kmeta, ko je moral kmet radi strašno slabe letine, ko ni imel niti krme dovolj za živino, prodajati živino za slepo ceno. Klerikalci podpirajo s kmečkimi žulji le tuje. Pozivamo vas kmete iz cele Kranjske, združimo se skupaj, kupimo živino, katera bo nam ugajala in ne pustimo se terorizirati od klerikalnih mogotcev, ki skrbijo le zase, nas pa izkoriščajo za svoje umazane namene.

Iz Zagorja ob Savi se nam poroča sledeče: Dne 22. t. m. se je vršila v Dolenji vasi pri Zagorju ob Savi Pipčarska veselica, katera je prav dobro vspela; vdeležili so se samo priprosti delavci. Zabava je trajala malodane do svetlega dne. Cisti dobiček se je žrtvoval novodelujočemu zagorskemu „Šrameljnu“.

Nesreče v Zagorju ob Savi. Dne 23. t. m. sta se ponesrečila v rudniškem kamnolomu Jakob Kenda in Franc Habé, delavca pri podjetniku gospodu Šuligaju na desni roki. V rudniku premogokopa je podulo dva premogarja. N. Kalšek je ostal mrtev, Drnovšek J. pa je bil pravočasno otež.

Slovanski jug.

Bosenski sabor. Na drugi seji bosenskega sabora je prišlo med srbskimi poslanci in vlado do ostrega konflikta. Na dnevnem redu je bila razprava o zakonski osnovi glede ustanovitve pošne hranilnice. Poročevalec finančnega odbora, Srb Sršić je ostro napadel vlado, ker je s tem, da je ustanovila pošno hranilnico, ne da bi vprašala sabor za mnenje, kršila ustavo in deželne pravice. Vlada je namreč ustanovila pošno hranilnico navedbenim potom, kar znači mešavanje eksekutive v dolžnosti legislative. Zato je finančni odsek zakonsko osnovo spremenil in korigirano pred-

ložil saboru. Naziranj Srba Sršića, da je vlada v tem oziru postopala ne-parlamentarno in nepostavno, se je pridružil tudi načelnik kluba „Hrv. Zajednice“, dr. Mandić. To je zelo važno dejstvo, ker je jasno, da bodo Hrvati „Zajedničari“, če bo vlada še dalje vršila nezakonitosti, potegnili s Srbi. Ko je poskušal sekcijski šef Scheck opravičiti vladno postopanje v tem vprašanju, so srbski poslanci neprestano motili njegov govor z raznimi medklci. Pri tej priliki je prišlo med srbskim poslancem Živkom Nježićem in saborom, — tudi z njegovimi poslanskimi sotočari v „Srb. klubu“, do ostrega konflikta. Nježić je namreč zatrjeval, da so odšli trije poslanci brez dovoljenja sabora na Dunaj, da se sporazumijo z merodajnimi faktorji glede modifikacije zakonske osnove o pošni hranilnici, ki jo je na Dunaju predložila vlada. Ker pa sta Sršić in musliman Arnastović izjavila, da so omenjeni poslanci odšli v ministrstvo z dovoljenjem sabora, je prišlo radi tega do ostrega konflikta z Nježićem. Kakor javlja „Srbska Riječ“, je Nježić že istopolil iz „Srbskega kluba“.

Srbsko-hrvaška koalicijska in narod. Patriotski nastop poslancev koalicijske je takoj prve dni saborskega zasedanja, je izval v celem narodu splošno odobravanje. „Hrv. Pokret“ je priobčil sledeči „glas iz naroda“, katerega priobčujemo dobesedno, ker je jako značilen za današnje politično razpoloženje na Hrvaškem. Pismeni pozdrav je bil odposlan na poslanca S. Cerovca iz Št. Križa-Začetja in se glasi: Lokalni klub združene hrv. samostalne stranke čestita Vam in celi koalicijski na odločnem in možnem nastopu ob priliki zadnje glasovite saborske seje, na kateri se je zopet izkazala že nešteto krat potrjena resnica, da je hrv.-srbska koalicija v teh burnih časih najmočnejši in jedini stebel obrambe naših narodnih pravic. Sporočamo Vam, da vstrajajte v tem boju za pravice našega združenega hrvaško-srbskega naroda, kajti z Vami je vse, kar misli in čuti na Hrvaškem pošteno. Za nesramno in izdajalsko postopanje franko-furtašev ne najdemo primernih besed. Zlasti pa odobravamo Vaš korak, da ste odložili peštanske mandate, katere Vam je hotel ban vsiliti.

Hrvaški proračun za l. 1911. V saborski seji dne 23. t. m. je bila razdeljena med poslance zakonska osnova o avtonomnem proračunu kraljevine Hrvaške za l. 1911. Iz te zakonske osnove je razvidno, da je avtonomni proračun Hrvaške razdeljen na pet poglavij: za notranje zadeve, uk in bogocastje, pravosodje, za bana in sabor. Po tej zakonski osnovi znaša proračun za avtonomne potreščine kraljevine Hrvaške 28,112.977 K.

Srbi na mednarodni razstavi v Turinu. Kakor znano, prirede Italijani meseca aprila t. l. mednarodno razstavo v Turinu, na kateri bodo sodelovali tudi Srbi. V to svrhu je Srbija že zgradila poseben paviljon v srbskem

slogu, kjer bodo izložili svoja dela slikarji in kiparji vseh srbskih krajev. Znotranjost paviljona je dekorirana popolnoma v srbskem duhu. Delo izvršuje Dragutin Inkiostri, ki slovi kot ustanovitelj srbskega sloga v srbskem slikarstvu. Pri delu mu pomaga tudi dalmatinski kipar Ivan Meštrovič, ki se je mudil zadnje dni v Belgradu. Prisostvoval je predavanju „Slovenskega Juga“, kjer je predaval mladi zagrebški srbski pisatelj Dimitrije Mitrovič o kiparski umetnosti Meštrovičevi. Nato je Meštrovič odpotoval v Turin, kjer se že dalje časa nahaja Inkiostri. Oba ostaneta do razstave v Turinu, ker hočeta, da bo srbski paviljon eden najlepših.

Splošni pregled.

Gospodarstvo skupne vlade, kakor se razvidi iz računov 1908 in 1909 se po sklepih delegacij ne da mejiti. Praška „Union“ piše o tem: Za leto 1908 so delegacije dovolile 428 milijonov, izdalo pa se je 514,376.000 K. Prekoračena svota je bila pokrita z denarjem, ki je ostal iz prejšnjih let in sicer je od 162 milijonov ostalo še 75,96 milijonov. Izdalo se je torej več nego so dovolile delegacije in se je tudi kreditni preostanek porabil brez dovoljenja delegacij. Drugače se je rednih izdatkov 422,5 milijonov in 267 milijonov izrednih, izdalo pa se je rednih 518 milijonov in izrednih 142 milijonov, tako da so bili redni izdatki prekoračeni za 95,43 milijonov, pri izpostopalo leta 1909. Dovolilo se je rednih pa je ostalo 125,5 milijonov. Brez dovoljenja delegacij se je izdalo torej 95,43 milijonov več in se je ta svota krila z denarjem, ki so ga delegacije namenile za druge potrebe. Ta denar pa se seveda davkoplačevalcem ni odšel, ampak so ga morali plačati, tako da se je za izdatke zahteval dvakrat denar. Proračunski zakon ima določbo, ki izključuje tako postopanje. Tudi v l. 1910 se je prekoračil proračun, to se vidi pri zahtevi vojnega ministrstva, ki zahteva 16 milijonov. Med to svoto se nahaja 10 milijonov za „formacije in združevanje v času aneksije“. Vojna uprava je torej ustvarila nove formacije, ne da bi bila za nje dovoljena kaka svota. Teh 10 milijonov se bo zahtevalo v bližnjih letih, ker se oboroževanje vedno množi. Vladni listi trdijo, da monarhija ne sme v oboroževanju zaostati za drugimi sosednimi državami. O tem bi se dalo seveda premišljati, vendar pa bi morala vojna uprava vedeti, koliko sredstev ji je na razpolago in vlada bi morala poznati proračunski zakon, ki prepoveduje dajati svote v drug namen, nego so določene v delegacijah. Ako se to ne zgodi, ni to pomota, kakor trdi „Reichspost“, ampak je to prestopke proti proračunskemu zakonu.

O češko-poljski-nemški večini v parlamentu je izjavil Kozlovski sledeče: Zatrjuje se, da sem zavzet za parlamentno ministrstvo, ki bi

LISTEK.

MICHEL ZÉVACO:

Most vzdihljajev.

Roman iz starih Benetek.

VI.
Orkan.

V doževski dvorani izprva ni nihče zapazil odsotnosti Leonore Dandolove. Niti njen oče, zatopljen v svoje misli, ni videl deklice, ko je smuknila skozi vrata, koder sta bila Roland in Fokskari odšla pred sodnike.

Kakšne so bile njegove misli, ... Dandolo je bil pokopan. Zadnji predstavitelj slavne rodbine, je s krčevito nestrpnostjo prenašal skromnost svojega tedanjega položaja. Sanjaril je o prenovljenju palače Dandolov ob Velikem kanalu in o obnovljenju njenega vpliva v Benetkah.

Temna častihlepnost je vrela v tej slabotni duši. Plašil se je nevarnosti, ki je pretila Kandianom, in na tihem je že mislil na to, kako bi prekinil zvezo, ki se mu je do te ure zdela gotovo jamstvo njegove bodoče obnovljene veljave ...

Tako išče častihlepnost do najskrajnejšega poloma med razvalinami vendarle še kako drobnično boljše bodočnosti; in če bi bila ta drobnična rdeča kri lastnih ljudi!

A čas je potekal.

Množica gostov, ki je s kraja čakala v molčanju, se je zdela zdaj nervozna in razburjena. Zagonetno gibanje se je pojavljalo v tej tolpi, iz katere so ženske polagoma izginile. Krožila so napol zamolkla povelja. Menjavale so se polglasne besede. Okrog doža Kandiana in Dogarese Silvije se je bil pomalem napravil velik prazen prostor.

Zdelo se je, kakor da starih niti ne opaža, da je postal nekako tujec v svoji lastni palači. Videl ni niti blisketanje naglih pogledov, niti ni slišal rožljanja mečev, ki so brenketali, kolikorkrat se je od zunaj vnovič oglašil vihar vivat-klicev ...

Njegove oči so se trdovratno upirale v velika vrata v ozadju.

Tam je Roland odšel; odondot se mora vrniti.

In tista vrata so se nenadoma odprla.

Kandiano se je vzravnal.

— Moj sin! je vzkliknil v burni veselosti.

Toda ostrmel je v nenadnem napadu temnih slutenj: tisti, ki je dospel ni bil Roland ... bila je Leonora!

Leonora, blede, opotekajoča se, blodnih oči ...

Ravno v tem trenutku je grmenje na trgu Svetega Marka izbruhnulo s silnostjo divjega neurja. V dvorani Dožev je temu grmenju odgovorilo besno kričanje, in nad petsto velikašev je z dvignjenimi meči planilo proti velikim stopnicam.

— Živel Kandiano! Živela svoboda! je grmel ljudstvo.

— Smrt upornikom! so rjuli doževi gostje.

Strahovit vrtnec je obdal dožo v trenutku, ko je ves zmeden planil proti Leonori, s krikom strašne tesnobe:

— Moj sin! Kaj se je zgodilo z mojim sinom?

Leonora, napol umiraje, na koncu svojih moči, je iztegnila roke, kakor da bi se hotela oprijeti za nevidno oporo; megle se ji je storila pred očmi, in zgrudila bi se bila na tla, da je ni prestregel človek, ki je prav v tistem trenutku prihitel in iztegnil svoje trepetajoče roke.

Bil je Altieri!

Dvignil je onesveščeno deklico in stopil proti Dandolu, ki se je, temen in preplašen, že vpraševal, ali ne pomeni polom rodbine Kandiano tudi njegovega pogina.

In v tej minuti je stopil Altieri predenj.

— Kaj se godi tukaj? je zajecjal Dandolo. Ti kriki ...

In moja hči: — onesveščena ... Kje je Roland Kandiano?

Altieri je z divjo pijanostjo pritisnil deklico na svoje prsi.

In ta krčeviti gib se je zdel kakor zavojevalno prijetje ... kakor zavzetje brez vprašanja po pravici in zakonih!

Sele na to jo je vrnil v očetovo naročje.

— Kaj se godi? je dejal zamo'klo. Poglejte okrog sebe, Dandolo; pogledajte! In ne vprašujte, kaj se je zgodilo z Rolandom Kandianom! ...

Strašen trušč je nastal po doževski dvorani.

Sto mož je obkolilo starega Kandiana, ki je bil potegnil svoj meč iz nožnice ter je gledal okrog sebe s krvavimi očmi, ves razmršen in strašen.

— Moj sin! je zarjul. Kaj so storili z mojim sinom? ...

Mogočen glas je nadkrilil zmešnjavo hrupov, ki so se dvigali kakor glasovi besnega Oceana:

— Kandiano! Vaš sin je zakrivil veleizdajo! Vaš sin je jetnik republike! Kandiano, tudi vi ste izdajalec! Vi niste več dož! V imenu naših zakonov, v imenu Sveta Desetorice, Kandiano, vas proglašam za svojega jetnika! ...

In Fokskari je stopil z iztegnjeno roko naprej.

— Semkaj! je kriknil Kandiano. Skupaj, oboroženci! K meni, kdor je moj prijatelj: ... Ah, strahopetci! ... Zapuščajo me! Sam! Sam proti vsem! ...

Takrat se je začul presunljiv krik.

Ženska visoke rasti, prodirajočih oči, sive lase razmršene, se je vzravnala poleg starca: bila je Dogaresa Silvija ...

— Kandiano! je kriknila s presunljivim glasom, sam ne boš umrl! ...

In že je stari Kandiano z obema rokama zavihtel svoj težki meč nad Fokskarijem, kakor da ga hoče presekati na dvoje.

Inkvizitor je odskočil, meč se je težko zadril v tla, in ta hip je dvajset pesti hkrati pograbilo sivolasega Kandiana ...

Nekdo ga je udaril po glavi; krvavega in onesveščenega so ga odnesli iz dvorane.

Strašno je bilo videti Dogareso Silvijo, strašno jo poslušati, ko je iztegnila roke in kričala kruti obup svojega srca!

Tako strašno, da so se odmaknili vsi navzoči, da so se povesila bodala, in se je napravila velika praznina okrog soproge, okrog matere, ki je bila podobna ranjeni levjini ...

Ves ta nepopisno nasilni prizor je trajal jedva par trenutkov.

Dandolo ga je gledal z očmi, zbuljenimi od strmenja.

— Kaj se godi! je povzel Altieri. Upor je tu, Dandolo! Upor, ki bo usoden za vse, ki so sumljivi! ...

In s prstom ga je potipal na prsi:

— Tudi vi ste osumljeni!

Dandolo je vztrepetal kakor trepetlika.

— Osumljeni ste, da nadaljevate Altieri z rezkim glasom, kajti hoteli ste zaročiti svojo hčer s sovražnikom beneškega patrijstva, ki se je bil zarotil s pristaniško drhaljo! ...

Dandolo je prebledel.

(Dalej.)

moglo nastati že v bližnji pomladi. Gotovo sem za parlamentarno ministristvo, ni pa resnica, da že sedaj delam za parlamentno ministristvo, ker sedaj ni nikakih danih predpogovov za parlamentarniziranje ministristva. Res pa je poljski klub delal za večino, ki bi obstojala iz treh največjih narodov Čehov, Poljakov in Nemcev, po kateri večini bi se zagotovila enakopravnost vseh narodnosti. Kdaj bo ta večina uresničena, spomladi ali kasneje, se ne ve.

Avstrijski parniki na Gardskem jezeru so po vsej Italiji vzbudili veliko razburjenje. To razburjenje je zanimivo, ako se pomisli na važnost, ki jo ima Gardsko jezero kot prehod s Tirolskega v Italijo. To razburjenje se je pomnožilo vsled nesoglasja, ki je v tem vprašanju nastalo med ministrom Aehrenthalom in šefom generalnega štaba baronom Conradom. Dočim se grof Aehrenthal boji, da bodo take priprave na Gardskem jezeru neugodno vplivale na razmerje med Avstrijo in Italijo stoji baron Conrad na stališču, da so priprave na Gardskem jezeru potrebne in upravičene z ozirom na italijanske vojne priprave in ne morejo biti provokacija. Doslej na jezeru ni bilo avstrijskih parnikov, dočim je Italija imela tam 7 velikih parnikov. Šef generalnega štaba zahteva, da se proti tem parnikom postavi avstrijske parnike. Prva dva parnika „Trento“ in „Riva“ sta že določena, najbrže pa jim bodo sledili še drugi. „Zeit“ piše, da bi to bilo prostovoljno vojno brodovje. Po vsej Italiji se vrše zborovanja, ki zahtevajo, da se italijanska vlada izjavi, da ne pusti, da bi avstrijski parniki vozili po Gardskem jezeru. Znano je, da je Bismarck hotel imeti to preporno točko med Italijo in Avstrijo, ki bi lahko sedaj postalo zelo usodno za obe državi.

Neutralnost Nizozemskega in Belgije je prišla na vrsto ob priliki, ko se je nizozemska vlada odločila, da udrdi trdnjavo, ozir. trgovsko pristanišče Vlissingen, na iztoku reke Selde. Kot vzrok za udritev pristanišča je navedla nizozemska vlada to, da potrebuje za slučaj vojne svoje pristanišče, kjer mora braniti svojo neutralnost in da more na ta način zapreti dohod tujim vojnim ladjam. Nizozemsko je bilo doslej brez obrambe, zato je vlada podala poslanski zbornici predlog, po kateri imela biti utrjeno vse inozemsko obrežje, posebno mesto Vlissingen. Reklo se je tudi, da bi bilo v korist Belgije, ako je Nizozemsko dovolj zavarovano, in da bi moglo na ta način odbiti vsak napad na Belgijo, ki je po mednarodni pravici neutralna država, t. j. mora ostati neutralna v vsaki vojni. S tem pa Belgija ni zadovoljna. Pravi, da bi ravno v slučaju vojne, ako bi bila Belgija napadena, udritev Vlissingena onemogočila pomoč tujih držav. Belgija ima pri tem na misli svoje zahodne sosedne Nemce in misli, da Nizozemsko hoče udriti Vlissingen v dogovoru z Nemčijo. Vsled tega se je razvila velika diskusija in prava vojna po listih. Angleški in francoski listi pišejo proti nemškimi planom. „Times“ poroča, da o nemških pripravah na francoski meji. Med Trierjem in Achenom se baje pripravljala podlaga za koncentracijo nove nemške armade, iz tega sledi, da bi prišel bodoči napad na Francijo od severa skozi Belgijo. Tudi se trdi, da Nizozemsko nima nikake pravice postavljati trdnjave, posebno pa ne takih, ki motijo soglasje med Nizozemskim in Belgijo. Vprašanje se je torej razširilo na neutralnost Belgije in Nizozemskega. Ker se Nemčija o tem neče pogajati z Anglijo in Francijo, je celo vprašanje tem bolj zamotano, nekateri angleški listi dolže Nemčijo in zahtevajo mednarodno razsodbo. V belgijski zbornici poda interpelacijo posl.

Frank. Na 7. februarja je sklican nizozemski parlament. Za oboje je veliko zanimanje v političnih krogih. V „N. Fr. Presse“ je napisal članek rektor dunajske univerze, Bernatzik, ki pravi, da se ne da dvomiti, da ima Nizozemsko pravico udriti svoje obrežje. Ako se pravi, da je z udrivitvijo Vlissingena v nevarnosti neutralnost Selde, to ni resnica. Selde pri ustju preide na Nizozemsko in ni več neutralna. Zamenjuje se pri tem internacionalnost in neutralnost; internacionalnost dovoljuje vsem državam, da plujejo po Selde, neutralnost pa zahteva, da se tam ne izvrši nikak napad ali vojna.

Japonski minister zunanjih zadev grof Komura je govoril v japonski zbornici o razmerju Japonske do drugih držav. Rekel je, da se nahaja Japonska z vsemi v najboljših odnosih. Posebno prijateljsko pa je razmerje do Anglije, ki je v zadnjem času še bolj iskreno, nego je bilo prej, in to je najboljši porok za mir na Vztoku. V oziru na rusko japonsko zvezo, ki je bila sklenjena meseca julija 1910. zagotavlja status quo v Mandžuriji in mir na Vztoku, vkljub temu, da je vzbujala v nekaterih krogih nezaupanje. Prijateljska zveza, ki je bila nekdaj med Rusijo in Japonsko, se je s tem obnovila in iznova utrdila. Razna vprašanja so se rešila sporazumno med rusko in japonsko vlado. Glede aneksije Koreje je poročal grof Komura, da je po mnenju velevladi, neizogibna, in da se je vlada potrudila, da bi bile trgovske pogodbe čim prej gotove.

Bivšega grškega vojnega ministra, obrsta Lapathiotisa in nekaj podčastnikov so zaprli, ker so se shajali k zaupnim sestankom in so se pregrešili proti disciplini. Ali za tem tiče kakšni posebni plani, ni znano. Uradno se poroča, da zadeva ni velike važnosti.

DNEVNE VESTI.

Osebnosti. C. kr. okrajni živinozdravnik J. Stegic v Radovljici je pridržen v službovanje c. kr. poljedeljskemu ministristvu. Ekspozovan bo v Zagrebu kot veterinarski delegat tostranske državne polovice. Od tujtajšnje deželne vlade je pridržen v službovanje c. kr. okraj. glavarstvu v Radovljici c. kr. okrajni živinozdravnik Josip Rihar.

Napredno politično in gospodarsko društvo za Kolodvorski in St. Petrski okraj vabi na shod, ki bo v nedeljo, dne 29. t. m. ob 10. uri popoldne v prostorih hotela „Štrukelj“. Na shodu poročata deželni odbornik dr. Tavčar in deželni poslanec dr. Triller. Sodelujoči in člani društva vsi na shod!

O politični dostojnosti bi radi govorili klerikalci, pa ravno njim to najmanj pristaja. Če se more o komu trditi, da je škodoželjen in lažljiv, so to klerikalci. Navedli smo zato že opetovano dokaze. Spominjamo pa danes le na politično svobodo dr. Šusteršiča, ki je v „Unionu“ par dni prej, predno je dospelo k nam argentinsko meso farbal Ljubljancane, češ da je argentinsko meso za nič, da se bo ž njim zanesla kuga itd. Če kdo, so bili v Ljubljani klerikalci tisti element, ki dosedaj še drugega ni pokazal, kakor, da zna gospodarsko oškodovati davkoplačevalce. Klerikalci res mislijo, da veljajo zanje druge mere. Kdor čita in zasleduje njihove izbruhe dobiva boljbolj prepričanje, da so klerikalci čisto navadne barabe in da tekmujejo le še zato, kdo bo med njimi nosil zvonec.

Blivši deželni poslanec Mandelj je izdal posebno okrožnico, s katero odgovarja na napade, ki so izšli v

štajerski „Straži“ ob priliki njegovega odstopa. V današnjem uvodniku prinašamo oni del njegovega odgovora, ki govori o električni centrali. Gospod Mandelj je bil, kakor pravi, pri moran izdati posebno okrožnico, ker so ga klerikalci, potem, ko je pokazal, da ima tudi svoje mnenje, nesramno opsovali in onečastili njegovo politično dostojnost. Nič novega ni tako postopanje klerikalcev. Najprej skušajo človeka z obljubami in sladkimi besedami pridobiti. Ko ga imajo v svojih krempljih mora biti ponižen in vdan. Nobene besede ne sme črhniti proti volji dr. Šusteršiča. Če ne molči, se ga otresejo in čim prej ga odlože kakor cigareto in še nanj stopijo, da ga pomečkajo. Mandelj je najnovejši dokaz klerikalnega nasilstva in klerikalne nevaležnosti.

Deželna električna centrala, za katero je deželni mlinar Lampe kupil že več mlinskih podrtij za ogromno svoto 190 000 kron, bo prava nesreča za kranjsko deželo. Sedaj šele vidimo kako prav so imeli napredni poslanci, da so svarili klerikalce pred neumnimi koraki. Poslanec Mandelj pojasnjuje v kako nevarni eksperiment se spuščajo klerikalci. Velikanskega pomena so odkritosrčne in resne besede poslance Mandlja. Najbolj zagriženim klerikalcem se morajo sedaj odpreti oči in kdor ni verjel naprednim poslancem preje, jim mora verjeti sedaj, ko so sami klerikalci uničujoče obsodili dr. Lampetove igrace z elektriko.

Kako se vzgajajo Salezijanci. Nekaj časa sem prirejal na Rakovniku ob prostih šolskih dneh razne zabave, katerih se udeležujejo tudi otroci iz mesta. Ne bi imeli ničesar proti tem zabavam, če se ne bi pri tem kalil tudi nočni mir. Kajti ti otroci se v poznih večernih urah vračajo v mesto v spremstvu nič manj neumnih Salezijancev in sklenjenih vrstah in razgrajajo, kolikor morejo. Ne zamerimo tega otrokom samim, ampak njih kolovodjem, ki dajejo drugim s tem slab vzgled, da se sami najbolj derjo. Vprašamo slavno mestno policijo, če mogoče zate gospode ne velja mestni policijski red.

Kaj je vzrok, da ljudstvo ne gori za šole in učiteljstvo? O šoli in učiteljstvu vlada v javnosti precej površno in napačno mnenje. Kriva je temu klerikalna učiteljska politika, ki so vanjo zapeljali del učiteljskega stanu kratkovidni, egoistični in vladeželjni Jaklič, Jeglič et konsortes!

Ali je to pristranost ali objektivnost? Prišli smo na sled, da neki razupiti klerikalni učitelj ni pisal šest let katalogov za ponavljalno šolo. Pa to seveda ni interesantno, ampak to, da je dotičnik bil v očeh klerikalnih članov deželnega šolskega sveta eden izmed najmarljivejših učiteljev v deželi. Po našem mnenju bi ti člani tudi zaslužili disciplinarno preiskavo.

Zakaj ne pošlje škof mladim ljubljanskim duhovnom na deželo? Kolikokrat se sliši tisto hinavsko tarzanje o pomanjkanju duhovnov, v resnici jih je pa seveda še preveč. Ravno v Ljubljani jih škof veliko drži, podpira njih lenobo, delajo pa vse kaj drugega kot to, za kar so v lemenatu študirali, a plačati jih mora vse eno verski zaklad! To je korupcija in goljufija verskega zaklada. A zakaj dela škof tako? Zato, da vlečejo ti mladi, praznoglavi kaplani stotake pri klerikalnih zavodih, tirajo te v propast, kaplani in škof pa vlečejo profit!

Domače ognjišče, list za starše in vzgojevalce slovenske mladine, prinaša v 1. številu. V letniku sledijo vsebino: Janko Grad: Alkohol in mladina. — Domača vzgoja. Drobline. List nudi poleg člankov tudi mnoge zanimivih notic. Stane za leto 2-50 K.

Redni občni zbor telovadnega društva „Sokol“ na Jesenicah, se vrši v nedeljo 29. januarja 1911. ob 2. uri popoldne v restavraciji „pri Sokolu“ na Jesenicah. Bratje! Udeležite se občnega zbora polnoštevilno!

Telovadno društvo „Sokol“ v Št. Petru na Krasu priredi dne 2. februarja t. l. v prostorih „Narodne gostilne“ veliko plesno zabavo. Začetek ob 8. uri zvečer; vstopnina 1 K. Vspored: Srečolov, šaljiva pošta, ples in prosta zabava. Svira postojnska godba na lok. Za dobra jedila in pijače skrbi društvena kuhinja in klet. K obilni udeležbi vabi vse prijatelje „Sokola“ odbor. Na zdar!

Goriški učiteljski prireditelji 4. februarja v veliki dvorani „Trgovskega doma“ zabavni večer. Lepe pevke in glasbene točke krasijo program. Sploh bo ta prireditev za Gorico nekaj novega. Za večer vlada v mestu in okolici veliko zanimanje. Dolžnost naša je, da podpiramo dijaške prireditve. Cisti dobiček je namenjen dijaški kuhinji. Kdor se hoče par uric neprisljano zabavati naj pride na ta koncert.

Društvo slovenskih trgovskih sotrudnikov v Ljubljani, priredi kakor smo že poročali v soboto dne 11. februarja t. l. v veliki dvorani hotela „Union“ svoj 11. plesni venček. Prireditelji društva odlikovale so se dosedaj vse po izbornem aranžmaju, kot dobre neprisljene zabave in upamo, da tudi ta ne bo zaostala za prejšnjimi. Ker bo odbor tekom prihodnjih dni pričel z razpošiljevanjem vabil in bi se pri tolikem številu razposlanih vabil lahko kdo prezrl, smo naproseni, da objavimo, naj vsak, kdor se za ples zanima in vabilo želi, istega pri društvu reklamira.

Klub slovenskih tehnikov v Pragi naznanja predavanje pravika Ivana Mohoriča o „Gospodarski strukturi v slovenskih deželah“, ki se vrši dne 30. januarja v prostorih društva Adrije, Praga II., Akademski dom. Odbor.

„Slovensko bralno in podporno društvo“ v Gorici vabi na veselico, katero priredi v nedeljo, dne 5. februarja ob polu 7. uri zvečer v prostorih pri „Zlatem jelenu“ v Gorici. Po končanem vspredu prosta zabava s plesom, ki traja do 2. ure zjutraj brez odmora. Ker je morebitni preostanek namenjen bolniškemu zalogu, se preplačila hvaležno sprejemajo.

Prostovoljno gasilno društvo v Postojni priredi v nedeljo, dne 29. januarja 1911. v prostorih hotela „Ribnik“ veliko veselico. Pri veselici svira sekstet slavne mestne godbe. Začetek ob polu 8. uri zvečer. Ker je čisti dobiček namenjen v prid bolniške blagajne, se preplačila hvaležno sprejemajo.

Novi poljanski most je do zdaj prestal obtežilo preskušnjo brez hibe, kar dokazuje, da je solidno in trpežno izdelan. Promet čezenj bo te dni zopet odprt.

Mednarodna tekma šahistov v San Sebastianu na Španskem. Kakor poroča „Daily Mail“ se prične dne 20. februarja t. l. v mestu San Sebastianu na Španskem mednarodna tekma šahistov, katere se udeleže vsi svetovni šahisti iz Evrope in Amerike. Dosedaj so se prijavili sledeči svetovno priznani šahisti: Slovenec Milan Vidmar, Schlechter iz Dunaja, Kubaner iz Casablanca, dr. Tarasch, Teichmann, Janowski, Rubinstein, Marshall in Amos Burn iz Liverpoola.

Drago spanje. Pred kratkim je dobil postojnski in Jernej Zbontar, iz Zalegaloga pri Škofji Loki svojo večmesečno plačo v znesku 140 kron. Ko je nato odšel v neko gostilno v Zalemlogu in vsled preobilne pijače zaspal, mu je neznan tat ukradel vseh 140 K, le drobšč v znesku 11 K 10 v mu je velikodušno pustil v žepu.

Umor na Grosupljem.

Grosupeljski postajenačelnik Aichholzer ni zmrznil, kakor se je prvotno mislilo, nego je bil umorjen. (Izvirno poročilo Jutru).

Predčerašnjim se je zgodil na Grosupljem zločin, ki je močno pretresel vse prebivalstvo Grosupelj in okolice in sploh vse, ki so poznali osebo žrtev zločina, pok. Tomaža Aichholzerja, grosupeljskega postajenačelnika.

Pok. T. Aichholzer je bil poročen in oče osemletnega otroka. Bil je zaveden in odločen narodnjak, a kot čovek je bil radi prijaznosti in dobrosrčnosti, ki jo je pokazoval napram vsakemu, splošno priljubljen.

V naslednjem podajamo natančno poročilo o krvavem dogodku:

Mrtvo truplo.

Včeraj zjutraj so našli ljudje pri žagi Fr. Tometa, p. d. Finka na Grosupljem kakih 200 korakov od državne ceste mrtvo truplo grosupeljskega postajenačelnika Tomaža Aichholzerja. Vsi so mislili, da je pok. Aichholzer zmrznil in so v tem smislu tudi obvestili orožniško postajo na Grosupljem.

Na lice mesta se je takoj podal orožniški stražmojster Kožuh s še enim orožnikom in ta dva sta mrtveca malo bolje pregledala ter konstatirala,

da je bil Aichholzer umorjen, da se je zgodil zločin!

Stražmojster Kožuh se je podal takoj na delo in njegovemu hitremu, vestnemu in vsestranskemu zasledovanju se imamo zahvaliti, da se nahaja zločinec že v rokah pravice, ker ga je stražmojster že sinoči pripeljal v Ljubljano, kjer ga je izročil deželnemu sodišču.

Gradič Brinje.

Nekoliko minut od Grosuplja se nahaja gradič Brinje, last gospoda Valentinčiča, ki ima tam tudi prodajalno. Semkaj je prišel predsinocnjim pok. Aichholzer, katerega soproga se nahaja sedaj pri svojih stariših nekje blizu Gorice in mu je bilo samemu dolg čas, pa se je hotel malo razvedriti v družbi. Tam je našel tudi dva fanta Antona Janežiča iz Hrastja in Jos. Valentinčiča iz Grosuplja. Peli so skupaj in se zabavali z dekleti, ki so v prodajalni, posebno z Apolonijo Mežnar, potem so se pa odpravili vsi trije proti domu.

Ali še predno so prišli v Grosuplje, se spomni eden od fantov, da ne bi bilo slabo, ako bi šli trkati na okno prej imenovane Apolonije Mežnar — za šalo, seveda.

Obrnila sta se oba fanta in — na svojo nesrečo — tudi pok. Aichholzer. Še predno so namreč prišli pod okno, so se nekaj sprli med sabo in Anton Janežič je iztrgal iz neke ograje

planko, s katero je udaril Aichholzerja po glavi!

Revež je kot v omotici skočil v vodo, teklo po nji kakih 500 korakov, stopil iz nje in obležal mrtve, a naslednje jutro so ga našli mimogrede ljudi, ki so mislili, da je zmrznul, a faktično je umrl od udarca, ki je bil smrtonosen.

Storilec je priznal svoje dejanje.

Ker ga je stražmojster Kožuh tako spretno zasliševal, da se je kmalu zapletel v protislovja, iz katerih ni bilo drugega izhoda, kot priznanje. Drugi fant, Jos. Valentinčič, pa noče o dogodku ničesar vedeti, iz česar se da sklepati, da niti on ni popolnoma nedolžen in za to je orožništvo tudi njega izročilo deželnemu sodišču.

* * *

MALI LISTEK.

Slov. deželno gledališče.

Prišla je prva repriza Srečko Albinjevega „Barona Trenka“ in zrastle je zanimanje za komponista, zrastle zanimanje za njegovo opereto. Navdušenje sicer dovolj nevaležne ljubljanske publike se je večalo z razvijajočim se dejanjem, naraščalo je spontano ob orhestralno in pevsko učinkovitih arijah in ariettah z našimi domačimi jugoslovanskimi motivi, ter se končno razlilo ob koncu vsakega dejanja v viharjen aplavz, ki se osobito po prvem aktu kar ni mogel in ni hotel poleči. —

— Celo prvo dejanje je prepojeno z jugoslovanskimi motivi in temi, v drugem aktu se kaže vpliv jugoslovanske melodije v duetu finala II. med Trenkom in Marico: „Ko se mrak na plan spusti“. V tretjem dejanju je zlasti duet Trenk in Lydia: „Drobna, kakor jagnje plaha“... Komponovan mestoma pod očividnim vplivom srbske narodne pesmi; da ima

cel koračni sekstet drugega akta že zunanjo signaturo jugoslovanske melodike, je tako lahko prepoznati kakor ni pretežko konstatovati zlasti v „pesmi o pravicah graščakov v Slavoniji“ naše slovenske motive! Srbska narodna pesem se zrcali jasno tudi v nastopni pesmi Trenkovi v prvem aktu: „Čujte, moj jezik vas pouči, kjerbojni se vihar vali“... Tudi finale I. prinaša spomine na srbske in hrvaške napeve, zlasti izrazito n. pr. tam, ko zahteva Trenk od Nikole, naj mu pokaže svojo nevesto: „Stopi bliže le, ženica, in pokaži svoja lica, bodi le brez straha“... Ravno tako naravno je, da zasledimo jugoslovansko melodiko in rithmiko predvsem v prvem dejanju, ki se godi vendar na hrvaški kmetijski svatbi v Slavoniji. kakor bi bilo nenaravno in skoro prisiljeno, ako bi prepogosto nastopali jugoslovanski napevi tudi v drugem aktu, ki igra na dvoru cesarice Marije Terezije. Pri edini priliki, kjer je to vendarle mogoče, to je v finalu II, ko uči Trenk dvorsko družbo kolo, tam nam pa takoj zopet zazvene na uho znani jugoslovanski zvoki ob spremljanju na tamburice in balalajke.

Effektno operno fakturo smo registrovali že v zadnjem podlistku; čisto operni značaj ima n. pr. nastopna pesem Lydijina in duet Trenk-Lydia v prvem aktu: „Nek spomin na davno že prorokovanje“... ki je muzikalno izredno težak.

Da ima opereta tudi nekaj dunajske primese in par italijanskih in francoskih muzikalnih idej, je koncesija, ki jo je moral g. Albin napraviti okusu današnjih operetnih habituéjev.

Ideja libreta je Albinjeva; dobra ideja, katero je pa g. Willner nekam šablonsko izpeljal in ji podal takšno obliko, kakršno je podaril skoro vsem od njega libretovanim operetam. V obče je pa dejanje zanimivo in se nastopajoče osebe s hvalevrednim okusom izogibljejo vsakdanjim banalnostim; izjemo tvorita le Marica in Nikola.

Posebni čar dajejo opereti prav številni plesi, ki po svoji originalnosti in zanimivi komplikaciji mnogo pripomorejo k uspehu.

Plesni tercet v prvem aktu, ples Marica-Nikola, koračni sekstet s plesom, kolo v finalu II, plesni duet Kornelija-Wurzbacher v zadnjem dejanju

doživljajo vedno aplavz ob odprti sceni. —

Opereto je z dobrim smislom za styl inscenoval g. regisseur Povich. — Polkovnika Trenka je pel g. Ilčić umetniško dovršeno in kreiral sploh tako posrečeno figuro, da bi bila čisto nespremenjena popolnoma mogoča v dunajski „Volksoperi“. Muzikalno izredno težko partijo je absolutno brez napore, brez forsovanja tudi v zelo mnogoštevilnih visokah legah. — Lydia je našla v gđ. Hadrbolčevi izborni interpretinjo. Muzikalno vseskozi korektna in hvalevredna v igralskem oziru, gibčna pri plesu in karakteristična v manirah, je podala vnovič dokaz svojega obsežnega talenta. — Gđ. Thajerjeva se razvija čimdalje lepše in nas upravičuje k najboljšim upom. Mislimo, da se čisto nič ne motimo in da nič ne pretiravamo, ako izrekamo prepričanje da bode nekoč gđ. Thajerjeva — druga Irma Polakova. — G. Povich je opustil nekatere posameznosti in tem zeio koristil sebi in ulozi. Njegov Nikola je sedaj sympathičen in zasluži neprikrajšano priznanje. Posebno pohvalno omenjamo njegovo jasno in čisto izgovarjavo. — Gđ. Danilova se je pokazala v ulozi Kornelije kot talentovana in zelo upo-

rabna igralka. — G. Bohuslav amizuje s svojo mirno komiko. Vsa mimika, vsaka gesta je preračunjena tako, da ne izgreši nikdar svojega namena. Duet Kornelija-Wurzbacher je zlasti ugajal. — G. Skrbinek mora igrati komičnega marquisa. Da je kot nekomik vendarle znal spraviti vse komične momente do veljave, daje njegovim zmožnostim dobro izpričevalo. — G. Bukšek je iz svoje malopomembne vloge napravil vse, kar je bilo mogoče; g. Molek je dobro izdelal svojega višjega dvorjana. — Zbor je v svojih nastopih v drugem aktu pokazal premalo finih manir, ki so bile sicer v rocojni dobi absolutno potrebne; — zenski zbor se še vedno ni otrešen nesigurnosti v prvem dejanju. — V drugem aktu naj se pavze med posameznimi nastopi skrajšajo; režiji svetujemo, da pridene tretjemu dejanju tudi še zadnjo v libretu predpisano sceno, ki bo zakrila drugače nekam preveč prazen konec operete. — Kostumi zbora, zlasti posebno lepo izdelan kostum Trenkov, so ugajali. Obisk je bil prav dober.

—a—

Koncem leta	Stanje vplačanih deležev	Stanje hranilnih vlog		Število vložnikov	Stanje posojil		Število dolžnikov	Stanje rezervnih zakladov	
	kron	kron	vin.		kron	vin.		kron	vin.
1901	14400	1470804	66	1723	1290510	34	1141	98149	49
1902	14400	1617677	07	1710	1470491	79	1137	106892	14
1903	14400	1745875	21	1755	1535966	46	1133	116788	06
1904	14400	1891456	35	1715	1680595	31	1121	128229	86
1905	14400	2050018	98	1728	1856739	05	1115	130528	47
1906	14400	2167584	31	1776	1993590	33	1106	138416	10
1907	14400	2356332	95	1789	2141516	88	1100	148367	46
1908	14400	2439670	08	1936	2327744	09	1109	160299	79
1909	14400	2558517	89	2000	2269493	31	1085	174980	60
1910	14400	2864412	13	1975	2721442	29	1074	191608	16

Priporoča se za vsa v svojo stroko
spadajoča dela

J. ZAMLJEN

čevlarski mojster

V LJUBLJANI, Sodnijska ulica št. 3

izdeluje prave gorske in telov. čevlje.

Milko Krapeš

Ljubljana, Jurčičev trg 3,
priporoča svojo trgovino ur, juvelov,
različnih srebrnih in kinasrebrnih
namiznih oprav itd., itd. 6/10-1

Popravila se točno, so-
lidno in ceno izvrše.

Kite iz las

po 5, 7, 9 in 12 K. — Lasulje za
gledališča od 3 K naprej; brade 1 K,
dolge 1 K 20 v; krep za brade meter
1 K; lim za brade, šminke, puder in
druge potrebščine za maskiranje, vse
po zmernih cenah. Barve za lase in
brado v steklenicah po K 2— in
K 4— priporoča

S. STRMOLI, brivec in lasničar
Ljubljana, Pod Trančo št. 1 (zraven
čevlarskega mostu.)

Trgovski sluga

naobrazen in zanesljiv se proti teden-
ski plači K 20 s 1. februarjem sprejme
v boljšo trgovino. Lahko tudi na-
preduje.

Ponudbe pod „Stalnost“ na
inseratni oddelek „Jutra“.

POZOR! Mazilo zoper izpadanje in za-
pospešitev rasti las; tudi tam,
kjer jih prej ni bilo. Zaraste tudi lise na glavi.
Izvrstno sredstvo zoper prhljaj. Učinkuje po
kratki dobi. Lonček 3 do 5 K. Pošilja tudi po
pošti g. Ana Križaj, Spod. Šiška 222, III. nad.,
12 vrata. Z dobrimi izpričevali na razpolago.
Zaloga v drogeriji, foto-manufakturi „Adrija“
B. Cvančara, Ljubljana, nasproti glavne pošte.

Eternit

ETERNIT-tovarna

Patent HATSCHEK
Najboljše pokrivanje streh
General. zastop: V. Janach & Co., Trst.
Glavna zaloga:
T. Korn, Ljubljana.

VI prihranite denar!
Automatični namizni
prižigalnik

(poraben tudi kot
žepni prižigalnik)

oblastveno
zavarovan,
izvršen iz
krogel av-
strijskih
Mannli-
cherjevih
pušk.

Lepo darilo! **K 3-80** Lepo darilo!

Jos. Schunder, tehnična pisarna Dunaj XIII.,
Hütteldorferstrasse 237/V.

Preprodajalci dobijo velik popust! — Pošilja se
samo popoštne povzetje. — P. n. restavracije
in kavarnarij izjemne cene.

Alfonz Breznik

c. kr. zaprišežen izvedenec in
učitelj „Glasbene Matice“.

Ljubljana, Kongresni trg 13,
(poprej Gradišče 11).

Prva, najstarejša, največja in
edina domača tvrdka vseh glas-
benih instrumentov, strun, (tudi
specialitet) in muzikalij. Naj-
raznovrstnejša izbira in najcen-
izposojevalnica prvovrstnih klavirjev in harmonijev. —
Prodaja na najmanjše obroke. — Ugodna zamena.
10 letno jamstvo. — Generalno zastopstvo dvorne in ko-
morne tvrdke Czajka Rösler, Stelzhammer, Hözl & Heitz-
man, Manborg, Horugel 1. dr.

Popravila in uglasjevanja vseh glasbil sprejema najce-
neje — Vsak instrument moje zaloge je najskrbnejše
preizkušen.

Dragocen dar

Vam pošljemo z obratno pošto zastoj
in franko, ako nam v namen razpo-
šiljanja naših cenikov pošljete

100 naslovov (edino z dežele, ne
iz glavnih mest)

zasebnih in državnih uradnikov, učiteljev, vaških duhovnikov, graščakov, gospodarskih uradnikov, tovarnarjev in tovarniških uradnikov, bolj situiranih zasebnih uradnikov, trgovcev, obrtnikov itd. s svojega bivališča in najbližje okolice snažno in razločno na polo papirja spisane.

Prodaja patentovanih novosti
L. Weiss, Dunaj II. Hofenedergasse 1

Nekaj izborno ohranjenih
automobilov

vseh velikosti se ceno proda.

Moje ime jamči za solidno in dobro postrežbo. — Zavod za po-
pravo avtomobilov in trgovina

Ing. JURIJ TMEJ, Dunaj XVII.,
Santergasse 13.

**Zaradi inventure
izredno znižane cene.**

Raglan	za dame preje K 40—	sedaj K 12—
Gledališka mantila	„ „ „ 40—	„ „ 12—
Paletot	„ „ „ 60—	„ „ 16—
Pelerina	„ „ „ 15—	„ „ 8—
Kratki kožuhi	„ „ „ 60—	„ „ 30—
Zimska ali sportna suknja „ „ „	40—	18—
Obleka	„ „ „ 40—	16—

Otročje obleke pod vsako ceno!

Angleško skladišče oblek O. Bernatovič.

Ljubljana, Mestni trg 5.

!Kolesarjem!

= v znanje! =

Kdor si hoče ohraniti svoje kolo v
dobrem stanju, za časa rabe pa se
ogniti mnogim stroškom, pusti naj
svoje kolo v zimski seziji skrbno pre-
gledati, očistiti ter v primerno
temperiranem prostoru shraniti.

Vse to oskrbi proti majni odškodnini,
primeren prostor pa da na razpolago

brezplačno
tvrdka

K. Čamernik,
specialna trgovina s kolesi in posameznimi deli
Ljubljana, Dunajska cesta št. 9.

Poročni prstani

močni v zlatu, na trpež-
nosti neprekosljivi

1 par od K 7—

naprej

v modernih fazonah —

graviranje brezplačno

pri

FR. ČUDNU

urarju in trgovcu v LJUBLJANI,

samo Prešernova ulica št. 1.

— Ceniki s koledarjem zastoj tudi po pošti. —

Največja zaloga stenskih ur.

Naročajte in kupujte „JUTRO“!

Cene brez konkurence!

Slovenci, pozor
pri nakupovanju vencev!

FR. IGLIČ

Ljubljana, Mestni trg 11
priporoča največjo zalogo krasnih

nagrobni vencev
in trakov z napisi.

Zunanja naročila se izvršujejo
hitro in točno.

Cenj. gostom in potujočemu občinstvu

priporočam staroznano
dobro gostilno

kjer točim najboljša naravna
vina, več vrst najfinejšega
mošta: prosekarja, ljutomer-
čana i. dr. od veleposestnika
grofa Fr. Attems iz Spiel-
felda (Štajersko).

Izborna domača kuhinja.
Cene najnižje.

Hotel „Lloyd“

sobe za prenočišča

v najlepšem redu po zmerni ceni.

Omnibus k vsakemu vlaku.

Ljubljana

sv. Petra cesta 9 in

Miklošičeva cesta 11,

nasproti hotela „UNION“.

Karol Počivaunik.

Rezervni zaklad

nad pol milijona

kron

Kmetska posojilnica

Ljubljanske okolice

registrovana zadruga z neomejeno zavezo

v lastnem zadrugnem domu

v LJUBLJANI

Dunajska cesta št. 18

obrestuje hranilne vloge po čistih

4 1/2 %

brez odbitka rentnega davka

Sprejema tudi vloge na tekoči račun v zvezi s čekovnim prometom ter
jih obrestuje od dne vloge do dne dviga.

Posojuje na zemljišča po 5 1/2 % brez amortizacije ali na amorti-
zacije po dogovoru.

Eskomptuje

trgovske menice.

Ustanovljena

leta 1882.

Denarni promet

v letu 1910

K 100,000.000—

Eskomptuje

trgovske menice.

Ustanovljena

leta 1882.

Upravno premoženje

v letu 1910

K 20,500.000—

Del. glavnica:
K 5,000.000.

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani.

Stritarjeva ulica št. 2.

Podružnice v Spljetu, Celovcu, Trstu, Sarajevu in Gorici.

Sprejema vloge na knjižice in na tekoči račun ter jih obrestuje od dne vloge po čistih **4 1/2 %**.

Rez. fond:
K 450.000.